

a un dels records de l'ocupació d'aquella nació en aquesta illa balear. Però val a dir que el Sr. Moll en el seu estudi del parlar de Ciutadella no sembla haver-lo considerat un anglicisme (*Misc. Alcover*, p. 450, glossari; p. 419, on fa la llista d'anglicismes), segurament per saber que el mot anglès amb *o* oberta s'hauria d'admetre amb aquesta vocal.

Octa-, octà, octaèdric, octàgon, octagonal, octàmetre, octandre, octàner, octant, octàstil, octau, octava, octavament, octavari, octavi, octavilla, octil, octilè, octingentèsim, octo-, octocorni, octoculat, octodàcil, octodentat, octodontis, octogenari, octogèsim, octogin, octògon, octogonal, octolobulat, octomaculat, octopètal, octosèpal, octosillab, octosillàbic, octubrar-se, octubre, octubre, octuple, octuplicar, V. vuit Ocular, oculament, oculat, oculista, V. ull

OCULT, -A, pres del ll. *occultus* id., participi d'*occulere* 'amagar, dissimular'. □ 1.ª doc.: 1481 (*DAG.*); *ocultar*, en 1460, *ocultament* c. 1460.

Reproduïm l'ex. de 1481 que el *DAG.* dona d'un incunable: «en loc *ocult* a [e]star se posa»; *AlcM* duu un altre ex. d'un altre incunable de 1491, després el trobem en Lacav. 1696: «*ocult*, abstrús, recòndit: *Occultus*», «Aquestes coses me són *ocultes*». Aquest mot amb la seva família és de caràcter culte, d'ús purament literari. Notem el següent ex. en Coromines: «Els poetes troben a la paraula un sentit que ja hi era, però que romania *ocult* --- heus aquí que un llampec esquinça les tenebres, i aquella nova imatge és, per si sola i per molt de temps, poesia pura» (*La Rambla*, O. C., 574a; 1938).

DERIV.: *Ocultable* [Lab. 1888]. *Ocultació* [Belv. 1805; Lab. 1839]. *Ocultador* [Belv.]. *Ocultament* [c. 1460, *Spill*, 9607; *Tirant*; *DTo.*, Belv. 1805 etc.]; Lacav. duu *ocultadament*. *Ocultar* [doc. val. de 1460: «que los dits béns no fossen *ocultats* ne transportats» (Gual, *CHCA* iv, 490); *DTo.*; Lacav. 1696 etc.], pres del ll. *occultare* id. *Ocultisme, ocultista* [*Dfa.*].

Ocupació, ocupador, ocupament, ocupant, ocupar, V. cabre Ocurrencia, ocurrent, V. ocórrer (CÓRRER)

ODA, pres del llatí tardà *ōda* (ll. cl. *ode*) id., i aquest del gr. *ὠδή* 'cant', derivat d'*ἀείδω* 'jo canto'. □ 1.ª doc.: *DTo.* (c. 1650), que escriu *ode* o *odo*, però Lacav. 1696 duu *oda*.¹

DERIV.: *Epode* [Lab. 1839, escrit *épodo*], pres d'*ἐπῶδος*, gr. *ἐπῶδος*. *Paròdia* [Lab. 1839], del llatí *parodia* id., i aquest del gr. *παρωδία* 'imitació burlesca d'una obra literària', derivat de *παρωιδῶ* 'jo canto al costat o segons alguna cosa'; *parodiàble* [Lab. 1888], *parodiador*; *parodiar* [Lab. 1888], *paròdic* [Lab. 1839], *parodista* [Lab. 1888]. *Prosòdia* [*Curial*: «[E]stavan davant [la reyna] quatre donzelles molt belles, les quals los seus noms tenien brodats als pits, e per aquelles lletres *Curial* sabé lo nom de cada una d'elles, ço és: Ortografia, Ethimologia, Diassintàtica

e *Prosòdia* [sic]» (*NCl.* III, 174.23; potser es tracti d'una errada tipogràfica o de còpia), gr. *προσῳδία* 'conjunt dels fets de pronunciació: accent, quantitat, que caracteritza el vers'; *prosòdic*].

CPR.: *Rapsòdia* [Lab. 1888], del gr. *ῥαψῳδία* id., derivat de *ῥαψῳδός* 'el que ajunta o ajusta poemes', compost amb *ῥάπτειν* 'sargir, ajuntar'; «*Rapsòdia* de Garí», bell llibre de poemes d'Agustí Bartra, 1972; d'aquest substantiu grec procedeix *rapsode* [Lab. 1839, *rapsoda*], per conducte del fr., on es documenta ja 1552; *rapsodista* [Lab. 1839], *rapsòdic* [*Dfa.*].

¹ Segons una nota de J. Giner i Marc a JCoromines (9-vi-56), a València es pronuncia amb *o* oberta igual que a Barcelona i Mall. no pas amb *o* tancada com ho transcriu *AlcM*.

Odà, V. oidà

ODALISCA, 'esclava o concubina de l'harem', pres del fr. *odalisque*, abans *odalique*, i aquest del turc *odalik* id., derivat d'*oda* 'cambra, habitació'. □ 1.ª doc.: Lab. 1888.

En francès *odalisque* des del 1676, *odalique, -ik*, en textos un poc anteriors, de la mateixa centúria.

ODI, pres del llatí *ōdium* 'odi', 'conducta odiosa', de la mateixa arrel que *odisse* 'odiari'. □ 1.ª doc.: 1298 (*CoDoACA* xl, 24).

Odi és poc freqüent a l'Edat Mitjana quan per al concepte de 'odi' la forma normal era *oi* < *o(ð)*, amb tractament mig-savi d'*odium*;¹ veg. infra. Després del citat doc. de l'inicial (data ben mirat no ben comprovada) no ensopeguem exs. d'*odi* fins a les darreries del S. xv: n'hi ha un en *FAlagre* (*AlcM*);² *Esteve* (1472) duu les dues formes («No fonch may Neró tant en *odi* als romans quant és a nosaltres Edímio» i «*Oy* o mala voluntat», *DAG.*), però els textos lexicogràfics posteriors ja no duen *oi* sinó sols *odi*: *Busa-Nebr.* (1507), *DTo.* (1647), Lacav. 1696 etc. Actualment, *odi* s'ha popularitzat bastant i es pot dir que s'usa poc més o menys amb tant de freqüència com el seu sinònim *avorrició*; d'altra banda, el verb *odiari*, no més impopular que *odi*, és un poc menys usat que *avorrir* en la llengua comuna.

⁴⁵ La variant mig-sàvia *oi* figura en tota mena de textos medievals, sobretot en l'expressió *haber en oi* (o posteriorment *tenir en oi*) 'avorrir': Llull «--- l'oi e la mala volentat ---» (*Contempl.*, 118, 9); «--- Sant Esperit t'a donada, fill, sciència --- per so que ams lo bé e que ages en *oy* lo mal» (*Doctr. Pueril.*, p. 83); *Muntaner*, *Cròn.*, cap. 210 (Col. Pop. Barc. vi, 41.2); doc. de 1390 (*RLR* vi, 375); *ACanals*, *Scipió*, 53; *Arra de Ànima*, 149; *BMetge*, *Somni*; *Eiximenis*: «Com diu Sent Johan qui ha en *oi* son frare fill és de mort» (*Dones*, cap. 207, A 147ra), «les creatures ha Déus fetes per *hoy* que ha als mals» (*Terç* II, 200.31); *StViventF*: «--- lextant males voluntats, *hoy*s e rancors a son proïsme ---» (*Sermons* I, 142.15); *Tirant*: «per ço tinch a tu en gran *hoi* de tot mon cor» (*DAG.*); *JRoís* de Corella: «ni algú no pot tenir en *hoy* si primer no